

L'Ecologista

Òrgan informatiu del
Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa

D.L.: PM-63/1985

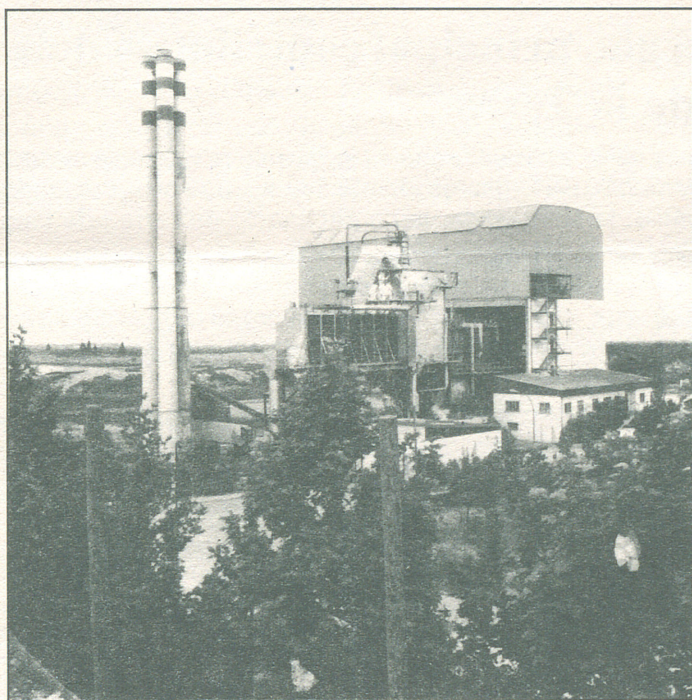
Núm. 7 / Estiu de 1992

La incineració dels residus sòlids de Mallorca suposarà llençar a l'atmosfera 400 Tm de gasos tòxics cada any

El Pla Director de Residus Sòlids elaborat per la Conselleria d'Indústria del Govern Balear preveu la incineració de la totalitat dels fems produïts a Mallorca, unes 400.000 Tm cada any. El Pla contempla la creació d'unes estacions de transferència repartides per tota l'illa, a fi de compactar els residus abans de ser conduïts a la nova planta incineradora que serà necessari construir.

El Pla va ser aprovat pel Govern l'any 91 i el passat mes d'Abril s'adjudicà la seva execució a una agrupació d'empreses encapçalades per GESA. Aquest Pla ha merescut uns dels Premis Ciment del GOB, pel despropòsit ecològic que suposa cremar els residus.

Incinerar els residus suposa destruir una gran quantitat de recursos encara aprofitables. Un percentatge elevadíssim del que se pensa cremar se podria reciclar per fabricar nous productes. Diàriament se cremaran centenars de tones de paper i desenes de tones de vidre i plàstic. La incipient però il·lusionada indústria del reciclatge i de la reutilització pot sofrir un cop mortal si prospera aquest projecte.

L'actual planta incineradora de Son Reus.

La incineració suposa, a més a més, contaminar l'atmosfera i les terres. La incineradora existent a Son Reus té un sistema d'electrofiltres per reduir les emissions de cendres. Però el fum que surt, encara que sembli net, és extremadament àcid. Els principals causants d'aquestes emissions són els plàstics del tipus PVC.

Ni tan sols la més avançada normativa europea contempla l'eliminació dels anomenats Productes de Combustió Incompleta (PIC), entre els quals se troben les

perilloses dioxines, dibenzofurans, PCBs, etc. Incinerar 400.000 Tm de residus cada any podria suposar emetre a l'atmosfera 400 Tm d'aquests perillosos agents.

Per altra banda, les cendres de la combustió poden representar un volum de residus tòxics perillosos equivalent al 20-25% dels residus que se volien eliminar. El seu abocament comporta problemes tecnològics i ecològics sovint més greus que l'abocament directe dels residus urbans inicials: se produeixen recombinacions químiques imprevisibles i filtracions a les aigües

subterrànies.

La incineració, a més de ser un desastre ecològic, és econòmicament costosíssima. Pot incrementar de forma astronòmica el preu que paguen els ciutadans actualment per la recollida dels fems. La recent adjudicació, per més de 10.000 milions de pessetes, d'un projecte inicialment valorat en 6.000 milions, a més de ser un escàndol, permet, com a mínim, sospitar que els seus autors són força incompetents en matèria econòmica.

Algunes idees per produir menys residus a ca nostra

Encara som lluny d'una bona solució per al tractament dels residus sòlids. Però els ecologistes no podem esperar impassibles; la millor contribució que podem fer és prevenir l'aparició de les deixalles. Aquí tenim algunes idees per tal de reduir el nostre volum de fems:

- No comprar productes amb un excès d'embalatge.
- Evitar al màxim envasos com les llaunes i els plàstics, costosos energèticament i que actualment no se reciclen a Mallorca.
- El millor envàs és el vidre retornable: les mateixes botelles s'utilitzen moltes vegades. Cal dur les botelles no retornables als contenidors especials per al vidre.
- No tuitar el paper: utilitzar les dues cares de les fulles i aprofitar al màxim qualsevol paper o cartró. El que ja no s'utilitzi s'ha de guardar per reciclar (moltes escoles, ajuntaments, centres culturals, etc, recullen paper; també se pot dur a la Fundació Deixalles).
- Reutilitzar al màxim qualsevol producte: pots de vidre, caixes de cartró, bosses de plàstic, etc. Se poden dur les pròpies bosses o senalles per anar a fer la compra.
- Evitar els productes d'usar i tirar: només s'utilitzen una vegada i se converteixen immediatament en fems.
- Allargar la vida dels electrodomèstics, la roba, els mobles, etc. Es millor reparar que no tirar.
- A la Fundació Deixalles s'hi pot dur paper, vidre, roba, mobles, electrodomèstics... (Tel. 27 22 11, Camí Salard s/n).

El consum d'energia, principal contribució dels mallorquins a la crisi ambiental de la Terra

La problemàtica energètica és actualment una de les grans preocupacions del moviment ecologista d'arreu del món. La producció i consum d'energia és un dels principals factors causants de la crisi ecològica: contribueix a l'efecte hivernacle, la pluja àcida, la contaminació de l'aire i de l'aigua, etc.

Des de Mallorca contribuïm de forma considerable a aquests problemes: cada mallorquí consumeix més de 10 barrils de petroli a l'any (principalment en forma de benzina) i una tona de carbó (principalment en forma d'electricitat). Com a conseqüència cada un de nosaltres emet anualment a l'atmosfera 2 tones de diòxid de carboni, principal responsable de l'escalfament de la Terra. Aquesta xifra és superior a la mitjana de l'Estat Espanyol, i quasi el doble de la mitjana mundial.

Actualment tenim a Balears l'oportunitat de canviar aquesta situació o perpetuar-la de forma irreversible. La Conselleria d'Indústria del Govern Balear ha encarregat un *Estudi de Planificació Energètica Regional*. D'aquest estudi pot dependre el model energètic que s'aplicarà a les nostres illes: construcció d'una nova central tèrmica o desenvolupament de les energies renovables, potenciació del consum o mesures per afavorir l'estalvi.

Conscients del moment clau que vivim actualment, la Campanya per unes Energies Netes, promoguda pel GOB, continua pressionant per la transformació del model energètic, divulgant la necessitat de l'estalvi i lluitant contra la contaminació. Dins aquesta campanya hem editat un díptic sobre l'energia a les Balears.

ECO -OIL-21, S.L.

recollida de tot tipus d'olis

Antoni Reta Barceló
Administrador

Passatge Particular, 8
Polígon Son Castelló
07009 Palma de Mallorca

Tel. 20 59 64
Fax 76 12 01

La Cimera de Rio de Janeiro, una oportunitat per salvar la Terra que pot quedar en paper mullat

Durant la primera quinzena del mes de Juny se celebra a Rio de Janeiro (Brasil) la Conferència de les Nacions Unides sobre Medi Ambient i Desenvolupament (UNCED). L'objectiu de la cimera és aconseguir una aliança mundial que asseguri el futur del planeta i fixi les bases per a una vida sostenible a tots els països del món.

L'ONU va establir que els països haurien d'estar representats a nivell de cap d'Estat o de Govern. També les organitzacions no governamentals tenen un paper molt important en aquesta cimera: han participat en les reunions preparatòries que decideixen els acords que se prendran, presenten informes i, a més, celebren una Cimera Alternativa simultània a l'oficial. El GOB està doblement representat a Rio, com a membre de l'UICN i de la CODA.

Els objectius de la Cimera de Rio es resumeixen en els següents punts:

- La **Carta de la Terra**, una espècie de constitució mundial, uns *drets* del planeta. Pretèn formular els principis teòrics i les bases per assegurar el desenvolupament sostenible. El principal problema és fer aquesta Carta vinculant per als països signants; s'estudia la possible aplicació de sancions econòmiques en els casos d'incompliment.

- L'**Agenda 21**, un programa d'acció per a l'aplicació dels principis anteriors, que s'ha d'aplicar fins a l'any 2000 i al llarg del segle XXI.

- Els mitjans tècnics, econòmics i legals per a l'execució de l'Agenda. Aquest és un dels punts més difícils i conflictius, però el més necessari perquè la Cimera no quedi només en una simple declaració de bones intencions.

- Signatura de dos acords concrets, un sobre **Protecció de la Diversitat Biològica del Planeta**, que avança per bon camí. Més dificultats està trobant el **Conveni sobre el Canvi Climàtic**, que té com a objectiu reduir les emissions dels gasos causants d'efecte hivernacle. L'obstacle per aconseguir un acord efectiu i vinculant han estat els Estats Units, principals contribuents a l'escalfament de l'atmosfera terrestre.

Com tota gran celebració, Rio es pot convertir simplement en un gran espectacle, amb profusió de declaracions magnànimes i pocs acords efectius. Però passi el que passi és innegable que una Cimera d'aquestes característiques era impensable fa només uns pocs d'anys, i que molts dels plantejaments i propostes que es faran a Rio serien realment revolucionaris si se duguessin a terme.

Universitat
de les Illes Balears
Servei
de Biblioteca
i Documentació

San Felio, 7

Palma de Mallorca

71 86 17

Botiga Integral
Salut i alimentació

Productes ecològics
Herboristeria
Higiene natural

c/ Pere Llobera, 1 (prop Plaça Pere Garau)
Palma
Tel. 27 47 87

Universitat de les Illes Balears

5111707827

El Parc Natural de la Serra farà compatible la protecció dels valors naturals amb la millora de la qualitat de vida dels seus habitants

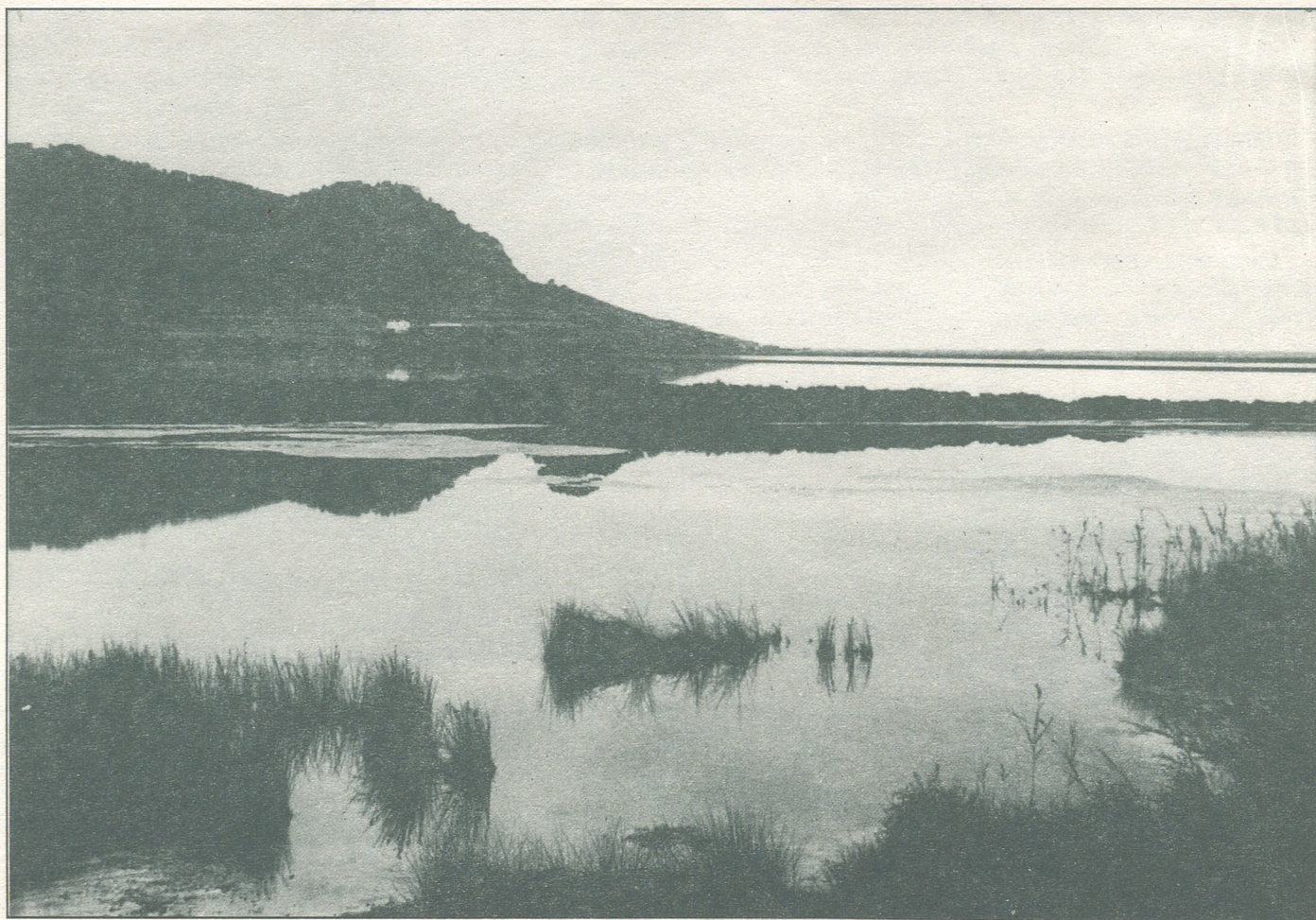
La campanya per aconseguir la protecció de la Serra entra dins una nova etapa, en la qual farem especial incidència en l'aspecte informatiu i divulgatiu. En aquests moments ja s'està distribuint a tots els pobles de la Serra, casa per casa, el desplegable que hem editat sobre aquest espai natural. També estam fent actes de presentació de la campanya a una sèrie de municipis. Han començat els contactes amb Ajuntaments i amb col·lectius interessats (cívics, d'esplai, pagesos, caçadors, empresaris, propietaris, partits, etc).

També estam distribuint un manifest a favor del Parc Natural de la Serra entre distintes entitats cíviques dels municipis de la Serra, a fi d'aconseguir el seu suport a la campanya.

El GOB promou una campanya ciutadana en defensa de la llei d'Espais Naturals

De mica en mica se van coneixent les propostes de modificació de la Llei d'Espais Naturals que promou el Partit Popular. Així, a més de les ja conegudes pretensions de rebaixar la protecció a Eivissa i a Formentera, o permetre la construcció de camps de golf dins àrees catalogades, aquestes darreres setmanes han aparegut noves propostes de modificació de la delimitació d'alguns espais a fi de permetre la seva urbanització. Se tracta de llocs com Gaieta Gran (Sa Pobla), Son Real (Santa Margalida), Son Quint, Son Muntaner, Son Vida i Son Puigdorfilà (Palma), Puig de Sant Miquel (Montuïri), Cala Falcó i Portals Vells (Calvià), o Cala Aucalfar, a Menorca.

Amb l'objectiu de preservar la llei de modificacions i rebaixes, el GOB encapçala una coordinadora d'entitats anomenada Iniciativa Ciutadana en defensa de la Llei d'Espais Naturals. En aquests moments un total de 50 entitats (culturals, sindicals, conservacionistes, d'esplai, etc) ja s'han adherit a aquesta Iniciativa que prest encetarà una campanya en defensa de la llei.

Ses Salines d'Eivissa, un espai encara amenaçat.

La voracitat de Palma posa en perill les reserves d'aigua del Pla de Mallorca

La construcció d'instal·lacions turístiques i de segones residències, així com l'augment de consum d'aigua dels habitants d'aquestes illes està provocant una pressió exagerada sobre els nostres aqüífers. Aquest fet pot provocar la salinització generalitzada o l'esgotament de moltes de les reserves.

Les darreres pretensions d'EMAYA i de la Junta d'Aigües van adreçades a treure aigua del Pla de Mallorca, concretament de Llubí, Muro i Sencelles. Volen extreure entre 7 i 14 Hm³ anuals, i això sense haver estudiat prèviament a fons els recursos hídrics existents. Tampoc s'ha estudiat l'impacte de les futures extraccions sobre els pous que ja funcionen o sobre els ullals i la Font de Sant Joan, que alimenten S'Albufera. El GOB i molts de veïnats dels pobles afectats ja treballen per impedir que se segueixin explotant aquests recursos sense planificació ni mesura.

La recentment aprovada llei de Protecció Animal, una tímida passa endavant

A la fi el Parlament Balear va aprovar la tan esperada llei de Protecció Animal. Aquesta llei suposa una protecció legal dels drets dels animals de companyia. Tot i això la llei manté alguns punts ambigus, com per exemple, la tenència d'animals salvatges o la declaració de *nuclis zoològics*, que esperem que prest se resolguin mitjançant el Reglament.

Malgrat la valoració global positiva, hem de reconèixer que no serà una vertadera llei de protecció dels animals fins que no contempli la prohibició d'aberracions com el tir a colomí i les festes amb animals.

L'Ajuntament de Palma pretèn premiar els infractors urbanístics amb la legalització de les obres

Noranta-vuit urbanitzacions clandestines podrien ésser legalitzades per l'Ajuntament de Palma si segueix endavant el procés iniciat per Cort amb Cas Patró, Son Reus i Son Fiol. Als darrers deu anys un total de 500 hectàrees de sòl rústic han estat transformades en urbanes de forma il·legal a Palma. L'acord de Cort de legalitzar a posteriori aquestes actuacions consagra les actuacions il·legals i acaba amb qualsevol esperança de disciplina urbanística.

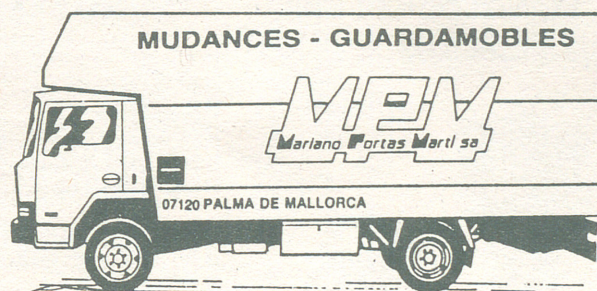
Des del punt de vista del GOB aquest fet suposa donar ales a aquells promotors que pretenen continuar construint o parcel·lant il·legalment. La conseqüència més greu és l'expansió il·limitada del sòl edificat. Igualment pot tenir conseqüències econòmiques molt greus, ja que exigirà estendre serveis, infraestructures i equipaments a moltes zones del municipi de Palma on el Pla General no ho contemplava.

CAMISETES
XANDALLS

PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÈFON 66 04 22

mudances nacionals i internacionals,
transport de pianos, treballs especials
i embalatges, guardamobles...
TELF: 438443 - 438318 FAX : 438728

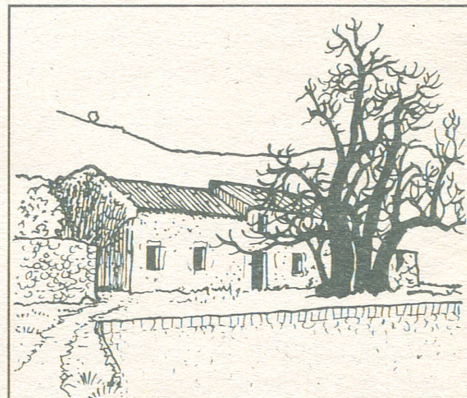
El Tribunal Superior de Justícia de les Balears dóna la raó al GOB i ordena la demolició de quatre edificis il·legals a Llucalcari

El passat dia vuit de Maig se va fer pública la sentència del Tribunal Superior de Justícia de les Balears en relació al cas de la construcció de diversos xalets a Llucalcari. El Tribunal va donar la raó a les tesis dels ecologistes, declarant nul·les les llicències i ordenant la demolició dels edificis. Segons el Tribunal, aquestes llicències incompleixen la normativa vigent, en concret la llei del Patrimoni Històric. L'Ajuntament de Deià i l'empresa promotora han apel·lat davant el Tribunal Suprem.

Necessitam voluntaris per ajudar a conservar La Trapa

Després de l'esforç que va suposar la seva compra, La Trapa segueix necessitant la nostra ajuda per tal de conservar els seus valors. La Trapa és un espai molt visitat i exposat, per tant, a la degradació. Aquest fet, afegit a una manca de mitjans econòmics, que faci possible la vigilància i la gestió correcta, fan que la nostra Reserva Natural es vegi sotmesa a un pressió excessiva que posa en perill els seus valors ecològics, paisatgístics i arquitectònics.

Es necessari, doncs, que intentem posar remei a aquesta situació abans que sigui massa tard. Una experiència realitzada recentment amb voluntaris ha estat molt positiva, i creim que s'hauria de repetir adesiara. Per tot això hem obert una llista de voluntaris disposats a passar un o més dies a la reserva natural i ajudar a la seva conservació, fent feines de restauració, neteja, informació als visitants i venda de material. Anima't i apunta't ara mateix, telefonant a l'oficina del GOB.

La Delegació Comarcal de Manacor ja té un any de vida

Ara fa un any que va començar a funcionar a Manacor, la Delegació del GOB a la comarca de Llevant. Els objectius d'aquesta oficina són, entre d'altres, atracar el GOB als socis de la comarca, donar suport i ajudar al manteniment de l'activitat de les delegacions locals (on la incidència del GOB és més acusada que enlloc), intentar la creació de noves delegacions als municipis on encara no existeixen, i, en definitiva, potenciar la feina del nostre grup.

L'existència d'aquesta delegació s'ha traduït en un important increment de la presència del GOB a l'entorn social dels municipis del Llevant de Mallorca, havent-se tramitat nombroses denúncies, mantenint una important i continuada presència als mitjans de comunicació locals, comarcals i regionals, establint nombrosos contactes amb les institucions locals de govern i, el més important, ajudant a mantenir i fins i tot augmentar el nivell de feina d'algunes delegacions locals.

Tot i això la tasca és difícil. Es clar que no tots els problemes se resolen amb un alliberat. Per aconseguir els objectius expressats anteriorment és necessari a més a més un major compromís dels socis en la feina de les delegacions.

A tots els que feis feina als pobles, ànim i força!

HANDBOOK OF THE BIRDS OF THE WORLD

Volume 1
Ostrich
to
Ducks

Edited by
Josep del Hoyo
Andrew Elliott
Jordi Sargatal

Lynx Edicions

HANDBOOK OF THE BIRDS OF THE WORLD Volume I - Ostrich to Ducks

- 24,5 x 31,5 cm
- 660 pàgines
- 64 làmines i 365 fotografies en color
- 565 mapes de distribució
- més de 6000 referències bibliogràfiques

La primera guia completa dels ocells del món, amb les més de 9000 espècies existents il·lustrades en color.

Podeu demanar un fulletó gratuït de quatre pàgines sobre aquesta important obra que es publicarà al setembre de 1992, així com el catàleg general de Lynx Edicions.

Lynx Edicions, S.A.

Avinguda Diagonal, 477, planta 19, 08036 - Barcelona

Tel: (93) 405 33 95

Fax: (93) 405 38 74

Maria del Mar Bonet, Ramon Folch i l'Escola de Conservació de la Naturalesa, premis Alzina en l'edició d'enguany

Al decurs del sopar anual d'aniversari del GOB es varen concedir, per votació entre els assistents, els premis Ciment i Alzina de l'edició de 1992. Els premis Ciment veren ser concedits al Partit Popular, per la seva intenció de modificar la Llei d'Espais Naturals; al Consell Insular de Mallorca, pel Pla de Residus Sòlids, i a l'Equip Rectoral de la UIB, per la seva promoció del golf, per les obres del campus i per donar suport al parc tecnològic i l'autopista fins la Universitat.

Els premis Alzina correspongueren a Maria del Mar Bonet, artista compromesa en la defensa dels nostres valors naturals i en particular de Sa Dragonera; al científic i divulgador català Ramon Folch i Guillen; i a l'Escola de Conservació de la Naturalesa (del Consell Insular de Mallorca), per la seva tasca eficaç malgrat les dificultats.

CONVOCATÒRIES

Convocada una nova edició de les Beques per a Treballs d'Investigació sobre Ornitologia

Acaben de sortir les bases de la convocatòria de 1992 de les beques per a treballs d'Ornitologia, que des de l'any passat promou el GOB. Els interessats poden passar a recollir les bases pel local del GOB de Palma o de Manacor.

Oferta pública d'Educació Ambiental

Des de fa una parell d'anys, el GOB compta amb una oferta educativa pròpia i original, que ha anat oferint a escoles, Ajuntaments, associacions, etc. El volum d'activitat és molt alt i ha fet que s'organitzàs dins el GOB un Servei d'Educació Ambiental.

Per enguany la Junta ha decidit fer una oferta pública per cobrir les activitats d'educació ambiental del curs 1992-93.

Les persones, empreses o col·lectius interessats han de presentar els següents documents:

- currículum
- projecte d'educació ambiental per al curs 1992-93 (ha d'incloure projecte d'activitats, proposta d'execució, equip de monitors, material, etc.)
- proposta econòmica

Les propostes s'han de presentar abans de dia 30 de Juny de 1992, en sobre tancat, a l'oficina del GOB a Palma.

Borsa de treball d'Ornitologia

Davant la possibilitat de dur a terme distintes tasques d'anellament al llarg de 1992 (a Cabrera, S'Alfubera, Delta de l'Ebre, Sa Dragonera, etc), el GOB crea una borsa de treball. Els interessats han de tenir carnet d'anellador i presentar currículum a l'oficina del GOB abans de dia 30 de Juny de 1992.

DOCUMENTA BALEAR SA Productora d'Edicions

Pas d'en Quint 5, entrà 3
Tel. (971) 71 81 23
07001 Palma

Oferta de treball per a l'elaboració d'un Pla d'Ús i Gestió

El GOB i la Societat d'Història Natural de les Balears convoquen un concurs per a la realització d'un Pla d'Ús i Gestió del Bosc de Bellver.

Requisits: Han d'esser equips de tres persones que hauran de presentar un currículum que inclogui:

- nivell acadèmic
- experiència ambiental
- publicacions
- coneixements lingüístics
- coneixements informàtics

Termini: Les propostes s'han de presentar a la secretaria del GOB o de la SHNB abans de dia 26 de Juny de 1992

Remuneració: 1.125.000 pessetes.

AGENDA

EXCURSIONS

DATA: **14 de Juny (diumenge)**

LLOC: Excursió Botànica al Salobrar de Campos i Es Trenc

HORA: 9 del matí al Bar Cristal

DATA: **12 de Juliol (diumenge)**

LLOC: Excursió en barca a la costa d'Artà i Capdepera

HORA: 9,30 del matí davant l'embarcadero de Cala Bona

NOTA: Es necessari apuntar-se abans de dia 6 de Juliol

DATA: **9 d'Agost (diumenge)**

LLOC: Excursió en barca a Cabrera

HORA: 9,30 del matí a la Colònia de Sant Jordi

NOTA: Es necessari apuntar-se abans de dia 3 d'Agost.

TALLER DE PAPER RECICLAT

DATA: **17 de Juny (dimecres)**

LLOC: Local del GOB

HORA: 6,30 de l'horabaixa

NOTA: Telefonau abans per apuntar-vos. Les places són limitades.

Proyecto para un Planeta Verde, un llibre ple d'idees per cuidar la Terra des de ca nostra

Tenim a la venda al local del GOB el llibre de J. SEYMOUR i H. GIRARDET *Proyecto para un Planeta Verde (medidas prácticas para combatir la contaminación)*. Se tracta d'un llibre extraordinari, il·lustrat amb gran profusió de dibuixos i gràfiques, que ens ajuda a comprendre els grans problemes ecològics i, especialment, la forma com tots podem actuar per reduir l'impacte ambiental de la nostra vida quotidiana. Aquesta magnífica obra, totalment esgotada a les llibreries, la podeu trobar al GOB al preu especial de 3.500 pessetes.

L'Atles del Medi Ambient, l'obra més completa sobre l'estat del Planeta

També tenim a la venda l'*Atles del Medi Ambient*, una obra editada pel WWF i Enciclopèdia Catalana. S'hi exposen els grans problemes ecològics, amb gran quantitat de mapes i gràfiques, i uns textos clars i rigorosos. El preu per als socis és de 4.100 pessetes (15 % de descompte).

Bagdag, un conte desfet, una narració pacifista per a infants sobre la Guerra del Golf

Poques vegades se pot anunciar la publicació d'una obra pacifista escrita i publicada a Mallorca. M.A. Lladó és l'autor de *Bagdag, un conte desfet*, i Vicenç Sastre el dibuixant; l'edició és una iniciativa de "Els Verds". L'obra vol mostrar als infants els absurds de la guerra.

Tenim gran varietat de camisetes d'estiu, en totes les talles i colors

Com cada any quan arriba l'estiu, a la botiga del GOB tenim una gran oferta de camisetes, de variats dissenys, en totes les talles i colors. La darrera novetat és una camiseta dissenyada per Manolo Garcia, cantant de "El Ultimo de la Fila". També tenim camisetes que duen el lema "Serra de Tramuntana, Parc Natural" i molts d'altres models.

Vine al GOB a cercar les teves camisetes i contribuiràs a les nostres campanyes.

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)

L'ASSOCIACIÓ ECOLOGISTA DE LES BALEARS

Verí. 1. 3er

07001 PALMA DE MALLORCA

Tel.: (971) 72 11 05 Fax: (971) 71 13 75

Imprès en paper
reciclat 100%.